

“ព្រះសង្ឃ ប្រជាពលរដ្ឋជាច្រើនពាន់នាក់ ដើរហែក្បួន ប្រារព្ធធិវាសិទ្ធិ មនុស្សអន្តរជាតិនៅប្រទេសកម្ពុជា”

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១៣៖ ព្រះសង្ឃ និងប្រជាពលរដ្ឋ ចំនួន៥០០ អង្គ នាក់រៀបចំក្បួនដង្ហែធម្មយាត្រា-សិទ្ធិយាត្រាចាប់ពីថ្ងៃទី១ រហូត ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ដើម្បីប្រារព្ធិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ (IHRD) រួមទាំងព្រះ សង្ឃ និងប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនទៀត នឹងចូលរួមប្រារព្ធិវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្ស នេះដែរ។

នៅឆ្នាំ២០១៣ ដែលជាខួបលើកទី៦៥ នៃទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ បណ្តាញព្រះសង្ឃឯករាជ្យដើម្បី យុត្តិធម៌សង្គម សហគមន៍ សមាគម បណ្តាញ សហព័ន្ធ សហជីព និងអង្គការសង្គមស៊ីវិលនឹងរៀបចំក្បួនដង្ហែ ធម្មយាត្រា-សិទ្ធិយាត្រាដើម្បីផ្សព្វផ្សាយអប់រំអំពីសិទ្ធិមនុស្ស។ ធម្មយាត្រា-សិទ្ធិយាត្រានេះនឹងចាប់ផ្តើមពីថ្ងៃទី១ ដល់ថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ដោយមានរៀបចំកម្មវិធីមួយចំនួន ដូចជា (១) ធម្មទេសនាស្តីពីពុទ្ធសាសនា និងសិទ្ធិមនុស្ស (២)សំណួរ-ចម្លើយស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ល្បែងល្បងប្រាជ្ញា និងសូត្រកំណាព្យផ្សេងៗ។

ក្បួនដង្ហែធម្មយាត្រា-សិទ្ធិយាត្រានេះ ត្រូវចេញដំណើរពីភូមិ ឃុំ ស្រុក ខេត្ត/ក្រុង ដោយធ្វើដំណើរតាម ផ្លូវជាតិចំនួនប្រាំ រហូតដល់ខាងមុខវិមានរដ្ឋសភាជាតិ រាជធានីភ្នំពេញ។

- ផ្លូវជាតិលេខ១៖ ចាប់ផ្តើមពីចំណុចទីរួមស្រុកចន្ទ្រា ខេត្តស្វាយរៀង
- ផ្លូវជាតិលេខ៣៖ ចាប់ផ្តើមចេញពីចំណុចក្រុងកំពត ខេត្តកំពត
- ផ្លូវជាតិលេខ៤៖ ចាប់ផ្តើមចេញពីឃុំអមលាំង ស្រុកថ្ពង ខេត្តកំពង់ស្ពឺ
- ផ្លូវជាតិលេខ៥៖ ចាប់ផ្តើមចេញពីក្រុងពោធិ៍សាត់ ខេត្តពោធិ៍សាត់
- ផ្លូវជាតិលេខ៦៖ ចាប់ផ្តើមចេញពីក្រុងកំពង់ធំ ខេត្តកំពង់ធំ

ការដង្ហែមកកាន់រដ្ឋសភាជាតិ ជាព្រឹត្តិការណ៍ចុងក្រោយនៃក្បួនដង្ហែ ដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បី បង្ហាញមូលបទនៃទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិនាឆ្នាំនេះ “មានយុត្តិធម៌ មានសន្តិភាព!”។ អ្នករៀបចំកម្មវិធីគ្រោង បង្ហាញសារនេះ ទៅតំណាងរាស្ត្រជាប់ឆ្នោតអំពីស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សជាកិច្ចបញ្ចប់ពីបុណ្យសិទ្ធិមនុស្ស។

ព្រះតេជគុណ ប៊ុត ប៊ុនតិញ ប្រធានបណ្តាញព្រះសង្ឃឯករាជ្យដើម្បីយុត្តិធម៌ សង្គម (IMNSJ) មានសង្ឃ ដីកាថា “អាត្មាយល់ឃើញថាទិវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ (IHRD) ជាព្រឹត្តិការណ៍ឆ្ពោះទៅរកមាតិកាសិទ្ធិភាព និងយុត្តិធម៌សម្រាប់មនុស្សលោកគ្រប់រូបទូទាំងសកលលោក។ ព្រះពុទ្ធបង្រៀនមនុស្សអោយចេះកសាងសន្តិ ភាព យើងត្រូវតែចេះស្វែងយុត្តិធម៌ជាមុនសិនតាមរយៈធ្វើអំពើល្អជាមួយមនុស្សគ្រប់សហគមន៍នៅទូទាំងពិភព លោក។”

លោក ទឹម ម៉ាឡៃ ប្រធានបណ្តាញយុវជនកម្ពុជា (CYN) បាននិយាយថា៖ “ទិវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្ស អន្តរជាតិ (IHRD) គួរតែជាព្រឹត្តិការណ៍សប្បាយ និងអីកអធិកមួយ (ព្រឹត្តិការណ៍នេះ ជាការអបអរសាទរអំពីសិទ្ធិ របស់យើង ក្តីសង្ឃឹមរបស់យើងសម្រាប់អនាគត និងទស្សនវិស័យរបស់យើងសម្រាប់សង្គមជាតិ)។ លោកបាន បន្តទៀតថា៖ “ប៉ុន្តែ នៅពេលជាមួយគ្នានេះ នេះក៏ជាការទាញចំណាប់អារម្មណ៍ទៅដល់បញ្ហាតានតឹងមួយ៖ ការ

ពិត គឺស្ថានភាពសិទ្ធិមនុស្សនៅប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានគេធ្វើឲ្យមានសភាពយ៉ាប់យឺននៅប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

លោក វ៉ែន ពៅ ប្រធានសមាគមប្រជាធិបតេយ្យឯករាជ្យនៃសេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ (IDEA) បានមានប្រសាសន៍ថា៖ “ដីធ្លី និងពលកម្មបានក្លាយជាបញ្ហាសិទ្ធិមនុស្សយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរបំផុតនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាសព្វថ្ងៃ។ លោកបានបន្តទៀតថា៖ “ដីធ្លី និងពលកម្ម ក៏ជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃការចិញ្ចឹមជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ (អ្នកទាំងនោះ គឺជាស្នូលនៃសង្គមជាតិ)។ នៅពេលដែលមិនមានយុត្តិធម៌នៅក្នុងផ្នែកនេះ នោះក៏នឹងមិនមានយុត្តិធម៌នៅក្នុងផ្នែកដទៃទៀតដែរ។”

អ្នកស្រី យ៉ោម បុប្ផា បានមានប្រសាសន៍ថា៖ “ពិភពលោកត្រូវការដឹងថាសកម្មជនដីធ្លី និងអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាកាន់តែច្រើនឡើងៗ កំពុងតែក្លាយជាជនរងគ្រោះនៃអំពើហិង្សា និងការចាប់ដាក់ពន្ធនាគារពីសំណាក់អាជ្ញាធររដ្ឋ។ អំឡុងពេលទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ប្រជាពលរដ្ឋនឹងធ្វើការដើរហែក្បួនដើម្បីបញ្ចប់អំពើហិង្សា និងភាពអយុត្តិធម៌នេះ។”

ទិវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ ត្រូវបានគេប្រារព្ធធ្វើនៅទូទាំងពិភពលោកជារៀងរាល់ឆ្នាំ នៅថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ដើម្បីជាការរំលឹកដល់ការតស៊ូផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ដែលបន្តមានឥទ្ធិពលលើប្រជាពលរដ្ឋទូទាំងពិភពលោក។ ទិវាបុណ្យសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ គឺជាការផ្តល់សាក្សី និងការបង្ហាញអំពីការរីករាលដាននៃការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងជាឱកាសសម្រាប់សង្គមស៊ីវិល រាជរដ្ឋាភិបាលនានា អង្គការអន្តរជាតិ និងប្រជាពលរដ្ឋ ក្នុងការបង្ហាញកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេនៅក្នុងការធានា និងតាមដានការគោរពគោលការណ៍សិទ្ធិមនុស្ស។

ការប្រារព្ធពិធីបុណ្យសិទ្ធិមនុស្សនេះ ត្រូវបានចងក្លាប់ជាមួយនឹងមូលបទតែមួយ “មានយុត្តិធម៌ មានសន្តិភាព!” ហើយស្លាកសញ្ញា ដែលមានទង់សាសនា ទង់ជាតិ និងក្រមាពណ៌ខៀវតំណាងតួនាទីចម្រើននៃអ្នកការពារសិទ្ធិមនុស្សនៅកម្ពុជា។

ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ត្រូវបានអញ្ជើញឲ្យចូលរួមក្នុងការប្រារព្ធទិវាសិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិនេះ។ សូមទាក់ទងអ្នករៀបចំកម្មវិធី ដែលមានរាយនាមក្នុងបញ្ជី សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម អំពីធម្មយាត្រា-សិទ្ធិយាត្រា នៅគោលដៅនីមួយៗ ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទាក់ទង៖

- **លោក យ៉េង វ៉ែ:** នាយកប្រតិបត្តិនៃមជ្ឈមណ្ឌលអប់រំច្បាប់សម្រាប់សហគមន៍ (CLEC)
ទូរស័ព្ទលេខ៖ ០១២ ៨០១ ២៣៥
- **លោក អ៊ុំ សំអាត** អ្នកគ្រប់គ្រងបច្ចេកទេសស៊ើបនៃអង្គការលីកាដូ (LICADHO)
ទូរស័ព្ទលេខ៖ ០១២ ៣២៧ ៧៧០

disabled people - sex workers - the unemployed - factory workers - students - people living with hiv-aids

communities - women - communities evicted or threatened with eviction - grassroots communities - journalists